

BUITENLANDSCH OVERZICHT.

Kreta neemt schier de geheele aandacht dezer maand Februari in beslag.

Alsof er oorlog is, of dadelijk oorlogsgevaar, met zoo groote snelheid volgen de gebeurtenissen elkander op. Des avonds leest men lange kolommen vol verontrustend nieuws en den volgenden morgen brengen de bladen een reeks van tijdingen, die de hoop wekken dat het nu wel gauw beter zal gaan. Maar dienzelfden avond is het weer anders.

De Kretenzische quaestie is tot heden (23 Februari) niet opgelost. Niet door de wapens en niet langs minnelijken weg. Niet door de mogendheden en niet door de Grieken. Ieder oogenblik kan er iets voorvallen, waardoor de vlam naar Europa overslaat. Voorspellingen zijn te dien opzichte gewaagder dan ooit. Men kan niet anders dan wachten en met groote begeerigheid dagelijks van de nieuwe berichten kennis nemen, ze verwerken en combineeren.

In het kort is de geschiedenis van Kreta in de laatste veertig jaren samen te vatten als volgt: een voortdurend streven naar vrijheid, althans naar zelfbestuur, van de christelijke eilandbewoners en een voortdurend beloven-zonderdoen van den Turkschen opperheer. Nadat er in het vorige jaar ook op Kreta, in trouwe navolging van de andere deelen van het Ottomaansche rijk, was gemoord, geplunderd en gebrand; nadat er Turksche troepen waren gezonden, en men weet wat dat beduidt; nadat Griekenland vertoog op vertoog tot de mogendheden, en de mogendheden vertoog op vertoog tot de Porte gericht hadden — werd door den Sultan besloten dat het eiland voortaan een christelijken gouverneur zou hebben en dat de Nationale Vergadering, in schijn bestaande sinds het verdrag van Chalepa in 1858, werkelijk zou worden saamgeroepen. Die toezeggingen kwamen te laat. De christelijke gouverneur viel niet in den smaak. Van de Nationale Vergadering wilden de meeste Kretenzers niet meer weten. Met de hervormingen ging het langzaam, heel langzaam; men denke aan de gendarmerie, tot welker opperbevel op een belachelijk traktement een Nederlandsch hoofdofficier is aangezocht, wiens aanvaarding van dit ambt gelukkig door de jongste gebeurtenissen is verijdeld.

De hervormingen kwamen te laat en zouden te laat gekomen zijn, ook al had de Porte een gansch ongewonen spoed achter de invoering gezet. Want sedert den tijd dat Griekenland bij de mogendheden voor het eiland krachtig was opgekomen, was de verstandhouding tusschen dat koninkrijk en Kreta voortdurend toegenomen. Er was maanden lang in stilte gewerkt en saamgezworen tegen de Turksche heerschappij. Een botsing tusschen de christelijke en mohamedaansche eilandbewoners deed de bom losbarsten.

De eilandbewoners zijn van éénen stam: christenen en muzelmannen. De eersten hebben de meerderheid. Zij zijn even woest en krijgshaftig als de laatsten; het zijn niet meer de „luie buiken”, waarvan de apostel Paulus sprak.